

ДИРЕКТИВА 2014/67/ЕС НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА**от 15 май 2014 година****за осигуряване на изпълнението на Директива 96/71/ЕО относно командироването на работници в рамките на предоставянето на услуги и за изменение на Регламент (ЕС) № 1024/2012 относно административно сътрудничество посредством Информационната система за вътрешния пазар („Регламент за ИСВП“)****(текст от значение за ЕИП)**

ЕВРОПЕЙСКИЯТ ПАРЛАМЕНТ И СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взеха предвид Договора за функционирането на Европейския съюз, и по-специално член 53, параграф 1, и член 62 от него,

като взеха предвид предложението на Европейската комисия,

след предаване на проекта на законодателния акт на националните парламенти,

като взеха предвид становището на Европейския икономически и социален комитет ⁽¹⁾,

като взеха предвид становището на Комитета на регионите ⁽²⁾,

в съответствие с обикновената законодателна процедура ⁽³⁾,

като имат предвид, че:

- (1) Свободното движение на работници, свободата на установяване и свободното предоставяне на услуги са основни принципи на вътрешния пазар в Съюза, залегнали в Договора за функционирането на Европейския съюз (ДФЕС). Прилагането на тези принципи е доразвито от Съюза с цел гарантиране на равни условия за предприятията и зачитане на правата на работниците.
- (2) Свободното предоставяне на услуги включва правото на предприятията да предоставят услуги в друга държава членка, като за целта те могат да командирова временно свои собствени работници за предоставяне на тези услуги там. За целите на командироването на работници е необходимо да се прави разграничение между тази свобода и свободното движение на работници, което дава на всеки гражданин правото да се придвижва свободно в друга държава членка, за да работи и пребивава там за тази цел, и го защитава срещу дискриминация по отношение на заетостта, възнаграждението и другите условия на труд и заетост в сравнение с гражданите на въпросната държава членка.
- (3) По отношение на работниците, командирова временно за извършването на работа с цел предоставяне на услуги в друга държава членка, различна от тази, в която те обичайно работят, в Директива 96/71/ЕО на Европейския парламент и на Съвета ⁽⁴⁾ е установен основен набор от ясно определени ред и условия на заетост, които доставчикът на услуги в държавата членка, в която се извършва командироването, трябва да спазва, за да се осигури минимална защита на съответните командирова работници.
- (4) Всички въведени с настоящата директива мерки следва да бъдат обосновани и пропорционални, така че да не се създават административни тежести или да не се ограничават потенциалът на предприятията, по-специално на малките и средните предприятия (МСП), за създаване на нови работни места, като същевременно се защитават командированите работници.
- (5) За да се осигури спазване на Директива 96/71/ЕО, без да се добавя излишна административна тежест за доставчиците на услуги, от съществено значение е фактическите елементи, посочени в разпоредбите за идентифицирането на действително командирова и за предотвратяването на злоупотреби и заобикаляне на правилата в настоящата директива, да се считат за примерни и неизчерпателни. По-специално не следва да съществува изискване да се спазен всеки елемент във всеки случай на командироване.

⁽¹⁾ ОВ С 351, 15.11.2012 г., стр. 61.

⁽²⁾ ОВ С 17, 19.1.2013 г., стр. 67.

⁽³⁾ Позиция на Европейския парламент от 16 април 2014 г. (все още непубликувана в Официален вестник) и решение на Съвета от 13 май 2014 г.

⁽⁴⁾ Директива 96/71/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 16 декември 1996 г. относно командироването на работници в рамките на предоставянето на услуги (ОВ L 18, 21.1.1997 г., стр. 1).

- (6) Независимо от факта, че преценката на примерните фактически елементи следва да се адаптира за всеки конкретен случай и да се отчетат особеностите на положението, ситуации с еднакви фактически елементи не следва да водят до различно правно възприемане или преценка от страна на компетентните органи в различните държави членки.
- (7) С цел предотвратяване, избягване и борба със злоупотребата и заобикалянето на приложимите правила от страна на предприятията, които се възползват неправилно или с измамна цел от свободното предоставяне на услуги, предвидено в ДФЕС, и/или от прилагането на Директива 96/71/ЕО, изпълнението и наблюдението на понятието „командиране“ следва да бъдат подобрени, както и да бъдат въведени на равнището на Съюза по-уеднаквени елементи, които да улесняват едно общо тълкуване.
- (8) Във връзка с това съставните фактически елементи, с които се окачествява временният характер, присъщ на понятието „командиране“, и условието, че работодателят действително е установен в държавата членка, от която се извършва командирването, трябва да бъдат разгледани от компетентния орган на приемащата държава членка и, когато е необходимо, в тясно сътрудничество с държавата членка по установяване.
- (9) Компетентните органи следва да вземат предвид разликите в покупателната способност на валутите, когато разглеждат размера на оборота, осъществяван от дадено предприятие в държавата членка по установяване за целите на определянето дали предприятието действително извършва съществени дейности, различни от чисто вътрешно управленски и/или административни дейности.
- (10) Посочените в настоящата директива елементи, свързани с изпълнението и наблюдението на командирването, могат да подпомогнат компетентните органи за идентифициране на работници, невярно декларирани като „самостоятелно заети лица“. Съгласно Директива 96/71/ЕО съответното определение за работник е това, което се прилага в правото на държавата членка, на чиято територия е командирован работникът. Допълнителното изясняване и подобреното наблюдение на командирването от страна на съответните компетентни органи биха подобрили правната сигурност и биха предоставили полезен инструмент, спомагащ за ефективна борба с фалшивия статут на самостоятелно заето лице и за гарантиране, че командированите работници не се декларират невярно като „самостоятелно заети лица“, като по този начин се спомогне за предотвратяването, избягването и борбата със заобикалянето на приложимите правила.
- (11) Когато не е налице действително командироване и възникне стълкновение на закони следва с необходимото внимание да се вземат предвид разпоредбите на Регламент (ЕО) № 593/2008 на Европейския парламент и на Съвета ⁽¹⁾ („Рим I“) или Римската конвенция ⁽²⁾, които целят гарантиране, че работниците и служителите няма да бъдат лишени от защитата, която им се полага съгласно разпоредби, от които не може да се направи дерогация по силата на споразумение или от които може да се направи дерогация единствено в тяхна полза. Държавите членки следва да гарантират, че съществуват разпоредби, които защитават по подходящ начин работниците, които не са действително командировани.
- (12) Липсата на сертификата относно приложимото законодателство за социална сигурност, посочено в Регламент (ЕО) № 883/2004 на Европейския парламент и на Съвета ⁽³⁾, може да бъде показател, че ситуацията не следва да се определя като случай на временно командироване в държава членка, различна от държавата, в която въпросният работник обикновено работи в рамките на предоставянето на услуги.
- (13) Както и при Директива 96/71/ЕО, настоящата директива не засяга прилагането на Регламент (ЕО) № 883/2004 на Европейския парламент и на Съвета и Регламент (ЕО) № 987/2009 на Европейския парламент и на Съвета ⁽⁴⁾.
- (14) Зачитането на многообразието от национални системи на колективните трудови правоотношения, както и на автономността на социалните партньори, е признато изрично в ДФЕС.
- (15) В много държави членки социалните партньори имат важна роля в контекста на командирването на работници с цел предоставяне на услуги, тъй като в съответствие с националното право и/или практика те могат да определят различните равнища, алтернативно или успоредно, на приложимите минимални ставки на заплащане. Социалните партньори следва да осведомяват и информират относно тези ставки.

⁽¹⁾ Регламент (ЕО) № 593/2008 на Европейския парламент и на Съвета от 17 юни 2008 г. относно приложимото право към договорни задължения (Рим I) (ОВ L 177, 4.7.2008 г., стр. 6).

⁽²⁾ Конвенция за приложимото право към договорните задължения, открита за подписване в Рим на 19 юни 1980 г. (80/934/ЕИО) (ОВ L 266, 9.10.1980 г., стр. 1).

⁽³⁾ Регламент (ЕО) № 883/2004 на Европейския парламент и на Съвета от 29 април 2004 г. за координация на системите за социална сигурност (ОВ L 166, 30.4.2004 г., стр. 1).

⁽⁴⁾ Регламент (ЕО) № 987/2009 на Европейския парламент и на Съвета от 16 септември 2009 г. за установяване процедурата за прилагане на Регламент (ЕО) № 883/2004 за координация на системите за социална сигурност (ОВ L 284, 30.10.2009 г., стр. 1).

- (16) Адекватното и ефективно прилагане и осигуряване на изпълнението са ключови елементи при защитата на правата на командированите работници и гарантирането на равнопоставени условия за доставчиците на услуги, докато недоброто осигуряване на изпълнението подкопава ефективността на правилата на Съюза, приложими в тази област. Тясното сътрудничество между Комисията и държавите членки и, където е уместно, регионалните и местните органи следователно е от съществено значение, без да се пренебрегва важната роля на инспекциите по труда и социалните партньори в това отношение. Взаимното доверие, духът на сътрудничество, постоянният диалог и взаимното разбирателство са от съществено значение в това отношение.
- (17) Ефективните процедури за наблюдение в държавите членки са от съществено значение за прилагането на Директива 96/71/ЕО и настоящата директива и поради това следва да бъдат установени в целия Съюз.
- (18) Трудностите при достъпа до информацията относно реда и условията на заетост са много често причината, поради която действащите правила не се прилагат от доставчиците на услуги. Във връзка с това държавите членки следва да гарантират, че тази информация е общодостъпна и безплатна и че се предоставя ефективен достъп до нея не само за доставчиците на услуги от други държави членки, но и за съответните командировани работници.
- (19) Когато редът и условията на заетост са определени в колективни трудови договори, които са обявени за общоприложими, държавите членки, като зачитат независимостта на социалните партньори, следва да гарантират, че тези колективни договори са обществено достояние по достъпен и прозрачен начин.
- (20) С цел подобряване на достъпността на информацията, в държавите членки следва да бъдат установени единни източници на информация. Всяка държава членка следва да осигури единен официален национален уебсайт в съответствие със стандартите за достъпност на уебсайтовете и други подходящи средства за комуникация. Единният официален национален уебсайт следва най-малкото да е под формата на уебсайт портал и следва да служи като входна врата или основна входяща точка, и следва да предоставя по ясен и точен начин връзки към подходящи източници на информацията както и кратки сведения относно съдържанието на уебсайта и посочените в него връзки. Тези уебсайтове следва да включват по-специално всякакви уебсайтове, създадени по силата на законодателството на Съюза с оглед насърчаване на предприемачеството и/или развитието на предоставянето на трансгранични услуги. Приемашите държави членки следва да предоставят информацията относно предвидените в националното им право срокове, за които доставчиците на услуги трябва да запазят документацията след срока на командироването.
- (21) Командированите работници следва да имат право да получават от приемащата държава членка обща информация относно националното право и/или практика, приложими за тях.
- (22) Административното сътрудничество и взаимопомощта между държавите членки следва да са в съответствие с правилата за защита на личните данни, предвидени в Директива 95/46/ЕО на Европейския парламент и на Съвета ⁽¹⁾, както и с националната уредба относно защитата на данни, приети с оглед прилагане на правото на Съюза. По отношение на административното сътрудничество посредством Информационната система за вътрешния пазар (ИСВП) следва също така да се спазва Регламент (ЕО) № 45/2001 на Европейския парламент и на Съвета ⁽²⁾ и Регламент (ЕС) № 1024/2012 на Европейския парламент и на Съвета ⁽³⁾.
- (23) За да се осигури правилното прилагане и с цел наблюдение на спазването на съществените правила относно реда и условията на заетост, които трябва да бъдат спазвани по отношение на командированите работници, държавите членки следва да прилагат само някои административни изисквания и мерки за контрол към предприятията, които командирова работници в рамките на предоставянето на услуги. Съгласно съдебната практика на Съда на Европейския съюз такива изисквания и мерки могат да бъдат обосновани с причини от висш обществен интерес, сред които ефективна защита на правата на работниците, при условие че тези изисквания и мерки са подходящи за постигането на поставената цел и не надхвърлят необходимото за нейното постигане. Тези изисквания и мерки могат да бъдат налагани единствено при условие че компетентните органи не могат да изпълняват ефективно задачите си по надзор без исканата информация и/или по-малко ограничителни мерки не биха гарантирали постигането на целите на преценените за необходими национални мерки за контрол.

⁽¹⁾ Директива 95/46/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 24 октомври 1995 г. за защита на физическите лица при обработването на лични данни и за свободното движение на тези данни (ОВ L 281, 23.11.1995 г., стр. 31).

⁽²⁾ Регламент (ЕО) № 45/2001 на Европейския парламент и на Съвета от 18 декември 2000 г. относно защитата на лицата по отношение на обработката на лични данни от институции и органи на Общността и за свободното движение на такива данни (ОВ L 8, 12.1.2001 г., стр. 1).

⁽³⁾ Регламент (ЕС) № 1024/2012 на Европейския парламент и на Съвета от 25 октомври 2012 г. относно осъществяването на административно сътрудничество посредством Информационната система за вътрешния пазар и за отмяна на Решение 2008/49/ЕО на Комисията („Регламент за ИСВП“) (ОВ L 316, 14.11.2012 г., стр. 1).

- (24) Доставчик на услуги следва да гарантира, че самоличността на командирания работник, която фигурира в декларацията, направена от доставчика на услуги с цел осъществяване на фактически контрол на работното място, може да бъде проверявана от компетентните органи през времетраенето на командироването.
- (25) Доставчик на услуги, установен в друга държава членка, следва без ненужно забавяне да информира компетентните органи в приемащата държава членка за всякакви значими промени в информацията, която се съдържа в декларацията, направена от доставчика на услуги с цел осъществяване на фактически контрол на работното място.
- (26) Задължението за съобщаване на Комисията на административните изисквания и контролни мерки не следва да представлява предварителна процедура за разрешение.
- (27) С оглед на по-доброто и по-уеднаквено прилагане на Директива 96/71/ЕО, както и осигуряването на нейното изпълнение на практика, и за да се намалят, доколкото е възможно, различията в равнището на прилагане и изпълнение в Съюза, държавите членки следва да осигурят извършването на ефективни и целесъобразни инспекции на своята територия, като по този начин допринасят, наред с другото, за борбата с недекларирания труд в контекста на командироването и като също така вземат под внимание други правни инициативи за по-добро справяне с този въпрос.
- (28) Когато е приложимо, в съответствие с тяхното национално право и/или практика след инспекцията или контрола държавите членки следва да предоставят на инспектираното предприятие документ, който съдържа всякаква релевантна информация.
- (29) Държавите членки следва да гарантират, че е на разположение достатъчно персонал с уменията и квалификациите, необходими за ефективно извършване на проверките и за отговаряне без ненужно забавяне на исканията за информация от страна на приемащата държава членка или държавата членка по установяване, както се предвижда в настоящата директива.
- (30) Инспекциите по труда, социалните партньори и други структури за наблюдение са от първостепенно значение в това отношение и следва да запазят своята решаваща роля.
- (31) За да може да се осигури гъвкавост при това многообразие от пазари на труда и системи на колективни трудови правоотношения, социалните партньори и/или други участници и/или структури могат да извършват наблюдение на определени условия на заетост на командированите работници, при условие че те предлагат на засегнатите лица равностойно равнище на защита и извършват наблюдението в условия на недискриминация и обективност.
- (32) Инспекционните органи и други съответни структури за наблюдение и изпълнение на държавите членки следва да се възползват от предвидените в съответното право сътрудничество и обмен на информация, за да проверяват дали са били спазени правилата, приложими по отношение на командированите работници.
- (33) Държавите членки се насърчават по-специално да въведат по-интегриран подход по отношение на инспекциите на труда. Също така следва да бъде разгледана необходимостта от разработване на общи стандарти с цел установяване на съпоставими методи, практики и минимални стандарти на равнището на Съюза. Разработването на общи стандарти обаче не следва да води до възпрепятстване на държавите членки в техните усилия за ефективна борба с недекларирания труд.
- (34) С оглед улесняване на изпълнението на Директива 96/71/ЕО и осигуряване на по-ефективното ѝ прилагане следва да съществуват ефективни механизми за обжалване, посредством които командированите работници да могат да подават жалби или да започват производства, било то пряко или, с тяхно одобрение, чрез съответните определени трети страни като например синдикални организации или други сдружения, както и общи институции на социалните партньори. Това следва да не засяга националните процесуални правила относно представителството и защитата пред съдилищата и компетентността и другите права на синдикалните организации или на други представители на работниците съгласно националното право и/или практика.
- (35) За да се гарантира, че даден командирован работник получава точното заплащане и при условие че специфичните добавки, свързани с командироването, могат да се смятат за част от минималните ставки на заплащане, тези добавки следва да се приспадат от възнаграждението единствено ако това е предвидено от националното право, колективните трудови договори и/или практиката в приемащата държава членка.

- (36) При веригите от подизпълнители е особено важно да се гарантира на практика спазването на приложимите в областта на командироването правила и във връзка с това да се осигури ефективна защита на правата на работниците, като това трябва да се гарантира чрез подходящи мерки в съответствие с националното право и/или националната практика и в съответствие с правото на Съюза. Тези мерки могат да включват въвеждане на доброволен принцип, след консултации със съответните социални партньори, на механизъм за подвеждане под отговорност на прекия подизпълнител, в допълнение към отговорността на работодателя или вместо нея, във връзка с всякакви неизплатени нетни възнаграждения, съответстващи на минималните ставки на заплащане и/или дължими вноски към общи фондове или институции на социалните партньори, регламентирани в закон или колективни споразумения, доколкото те са уредени в член 3, параграф 1 от Директива 96/71/ЕО. Държавите членки обаче си запазват правото да предвиждат по-строги правила за отговорността в рамките на националното си право или да приемат допълнителни правила в националното си право, като спазват принципите на недискриминация и пропорционалност.
- (37) Държавите членки, които са въвели мерки за осигуряване на съответствие с приложимите правила при веригите от подизпълнители, следва да имат възможност да предвидят разпоредби, съгласно които при определени обстоятелства на (под)изпълнителя следва да не се търси отговорност или отговорността да е ограничена, когато задълженията за дължима грижа са били поети от този (под)изпълнител. Тези мерки следва да бъдат определени в националното право, като се отчитат специфичните за съответната държава членка обстоятелства, и те могат да включват мерки, предприемани от изпълнителя по отношение на документацията за съответствие с административните изисквания и мерките за контрол, така че да се осигури ефективно наблюдение на съответствието с приложимите правила относно командироването на работници.
- (38) Повод за безпокойство е, че все още съществуват многобройни трудности за държавите членки при събирането на вземанията във връзка с трансгранични административни санкции и/или глоби във връзка с това въпросът за взаимното признаване на административните санкции и/или глоби трябва да бъде решен.
- (39) Различията между системите на държавите членки по отношение на средствата за изпълнение на наложените административни санкции и/или глоби при трансгранични случаи са в ущърб на доброто функциониране на вътрешния пазар и има риск да затруднят в голяма степен, ако не и да направят невъзможно гарантирането на еднакво равнище на защита за командированите работници навсякъде в Съюза.
- (40) Ефективното изпълнение на съществените правила, с които се урежда командироването на работници с цел предоставяне на услуги, следва да бъде гарантирано чрез специфични действия, насочени към трансграничното изпълнение на наложените финансови административни санкции и/или глоби. Поради това сближаването на законодателствата на държавите членки в тази област е основно предпоставено условие за осигуряването на по-високо, по-равностойно и съпоставимо равнище на защита, необходимо за доброто функциониране на вътрешния пазар.
- (41) Приемането на общи правила за предоставяне на взаимопомощ и подкрепа при мерките за изпълнение и за свързаните с това разходи, както и приемането на единни изисквания за нотифицирането на решенията относно наложени административни санкции и/или глоби за неспазване на Директива 96/71/ЕО и на настоящата директива, следва да решат редица практически проблеми, свързани с трансграничното изпълнение, и да гарантират по-добра комуникация и по-добро изпълнение на такива решения, идващи от друга държава членка.
- (42) Ако се окаже, че доставчикът на услуги в действителност не е установен в държавата членка по установяване или че адресът или данните на дружеството са неверни, компетентните органи не следва да прекратят процедурата на формални основания, а да разследват допълнително въпроса с цел установяване на идентичността на физическото или юридическото лице, което отговаря за командироването.
- (43) Признаването на решенията за налагане на административни санкции и/или глоби и исканията за събиране на вземанията за такива санкции и/или глоби следва да се основават на принципа на взаимно доверие. За тази цел основанията за непризнаване или отказ за събиране на административна санкция и/или глоба следва да бъдат ограничени до необходимия минимум.
- (44) Въпреки създаването на в по-голяма степен уеднаквени правила по отношение на трансграничното изпълнение на административни санкции и/или глоби и необходимостта от по-обща критерии за по-ефективни процедури за проследяване, в случай че тези санкции и/или глоби не бъдат платени, те не следва да засягат компетентността на държавите членки да определят свои системи на санкции, наказателни мерки и глоби или мерки за събиране на вземанията, предвидени в тяхното национално право. Следователно инструментът, с който се дава възможност за изпълнение на тези санкции и/или глоби, може — ако е уместно и като се вземат предвид националното право и/или практика в държавата членка, към която е отправено искането — да бъде допълнен, придружен или заменен с изпълнително основание, позволяващо неговото прилагане или изпълнение в тази държава членка.

- (45) Уеднаквените в по-голяма степен правила не следва да водят до изменение или промяна на задължението да се зачитат основните права и свободи на ответниците, както и основните правни принципи, които се прилагат за тях, залегнали в член 6 от Договора за Европейския съюз (ДЕС), като правото на изслушване и правото на ефективна правна защита, правото на справедлив съдебен процес, или принципа „*ne bis in idem*“.
- (46) С настоящата директива не се цели създаването на хармонизирани правила за съдебно сътрудничество, компетентност, признаване и изпълнение на решения по граждански и търговски въпроси, нито се засягат въпросите за приложимото право.
- (47) Държавите членки следва да вземат необходимите мерки в случай на неспазване на задълженията, установени в настоящата директива, включително административни и съдебни производства, и да предвидят ефективни, възпиращи и пропорционални санкции за всякакви нарушения на задълженията по силата на настоящата директива.
- (48) В настоящата директива се зачитат основните права и се спазват принципите, признати в Хартата на основните права на Европейския съюз, и по-специално защита на личните данни (член 8), свобода при избор на професия и право на труд (член 15), свобода на стопанската инициатива (член 16), право на колективни преговори и действия (член 28), справедливи и равни условия на труд (член 31), право на ефективни правни средства за защита и на справедлив съдебен процес (член 47), презумпция за невинност и право на защита (член 48) и право на всеки да не бъде съден два пъти за едно и също престъпление („*ne bis in idem*“) (член 50), като директивата трябва да бъде изпълнявана в съответствие с посочените права и принципи.
- (49) За целите на по-доброто и в по-голяма степен уеднаквено прилагане на Директива 96/71/ЕО е целесъобразно да се предвиди електронна система за обмен на информация, с която да се улеснява административното сътрудничество, и компетентните органи следва да използват ИСВП във възможно най-голяма степен. Това обаче не следва да изключва прилагането на съществуващи и бъдещи двустранни спогодби или споразумения относно административното сътрудничество и взаимопомощ.
- (50) Доколкото целта на настоящата директива, а именно — да се установи обща рамка на набор от подходящи разпоредби, мерки и механизми за контрол, необходими за по-добро и в по-голяма степен уеднаквено въвеждане, прилагане и осигуряване на изпълнението на практика на Директива 96/71/ЕО, не може да бъде постигната в достатъчна степен от държавите членки и следователно поради обхвата и последиците от действията може да бъде постигната по-добре на равнището на Съюза, Съюзът може да приеме мерки в съответствие с принципа на субсидиарност, уреден в член 5 от ДЕС. В съответствие с принципа на пропорционалност, уреден в същия член, в настоящата директива не се предвижда повече от необходимото за постигане на посочената цел.
- (51) Европейският надзорен орган по защита на данните беше консултиран в съответствие с член 28, параграф 2 от Регламент (ЕО) № 45/2001 и даде становище на 19 юли 2012 г. ⁽¹⁾,

ПРИЕХА НАСТОЯЩАТА ДИРЕКТИВА:

ГЛАВА I

ОБЩИ РАЗПОРЕДБИ

Член 1

Предмет

1. С настоящата директива се установява основна обща рамка на набор от целесъобразни разпоредби, мерки и механизми за контрол, необходими за по-добро и в по-голяма степен уеднаквено въвеждане, прилагане и осигуряване на изпълнението на практика на Директива 96/71/ЕО, включително мерки за предотвратяване и санкциониране на всякакъв вид нарушения и заобикаляне на приложимите правила, и без да се засяга обхватът на Директива 96/71/ЕО.

⁽¹⁾ ОВ ОЈ С 27, 29.1.2013, стр. 4.

С настоящата директива се цели да се гарантира спазване на подходящо равнище на защита на правата на работниците, командировани с цел трансгранично предоставяне на услуги, и по-конкретно спазването на реда и условията на заетост, които се прилагат в държавата членка на предоставяне на услугата в съответствие с член 3 от Директива 96/71/ЕО, като същевременно се улеснява упражняването на свободното предоставяне на услуги за доставчиците на услуги и се насърчава лоялната конкуренция между доставчиците на услуги и с това се подкрепя функционирането на вътрешния пазар.

2. Настоящата директива не засяга по какъвто и да било начин упражняването на основни права, признати от държавите членки и на равнището на Съюза, включително правото или свободата да се стачкува или да се предприемат други действия, обхванати от специфичните системи на колективни трудови правоотношения в държавите членки в съответствие с националното право и/или практика. Също така тя не засяга правото да се договарят, сключват и изпълняват колективни трудови договори и да се предприемат колективни действия в съответствие с националното право и/или практика.

Член 2

Определения

За целите на настоящата директива се прилагат следните определения:

- а) „компетентен орган“ означава орган или структура, като това може да включва посочените в член 4 от Директива 96/71/ЕО бюро(а) за връзка, определен от държава членка и натоварен с изпълнението на функции, предвидени в Директива 96/71/ЕО и в настоящата директива;
- б) „запитващ орган“ означава компетентният орган на държава членка, който подава искане за съдействие, информация, нотифициране или събиране на вземанията във връзка със санкция и/или глоба, както е посочено в глава VI;
- в) „орган, към който е отправено искането“ означава компетентният орган на държава членка, към който е отправено искане за съдействие, информация, нотифициране или събиране на вземанията във връзка със санкция и/или глоба, както е посочено в глава VI;

Член 3

Компетентни органи и бюра за връзка

За целите на настоящата директива държавите членки, в съответствие с националното право и/или практики, определят един или повече компетентни органи, които могат да включват бюрото (бюрата) за връзка, посочени в член 4 от Директива 96/71/ЕО. При определянето на своите компетентни органи държавите членки надлежно отчитат необходимостта от осигуряване на защита на данните по отношение на обменяната информация и на законните права на физическите и юридическите лица, които могат да бъдат засегнати. Държавите членки в крайна сметка са отговорни за осигуряване защитата на данните и законните права на засегнатите лица и създават необходимите за тази цел механизми.

Държавите членки съобщават на Комисията и на останалите държави членки данните за връзка с компетентните органи. Комисията публикува и редовно актуализира списъка на компетентните органи и на бюрата за връзка.

Останалите държави членки и институциите на Съюза уважават избора на компетентни органи, направен от всяка държава членка.

Член 4

Определяне на действително командироване и предотвратяване на нарушения и заобикаляне на закона

1. За целите на въвеждането, прилагането и осигуряването на изпълнението на Директива 96/71/ЕО компетентните органи правят цялостна оценка на всички фактически елементи, които се считат за необходими, включително по-специално тези, които са посочени в параграфи 2 и 3 от настоящия член. Тези елементи имат за цел да подпомагат компетентните органи при извършването на проверки и контрол и в случаите, когато имат основания да считат, че даден работник не може да се определи като командирован работник по силата на Директива 96/71/ЕО. Тези елементи са показателни фактори при цялостната оценка и следователно не се разглеждат поотделно.

2. За определяне на това, дали едно предприятие действително извършва съществени дейности, различни от чисто вътрешноуправленски и/или административни дейности, компетентните органи, като вземат предвид по-дълъг период от време, извършват цялостна оценка на всички фактически елементи, които окачествяват дейностите, извършвани от дадено предприятие в държавата членка на установяване и, когато е необходимо, в приемащата държава членка. Тези елементи могат да включват по-специално:

- а) мястото, където предприятието е регистрирало своето седалище или администрация, използва помещения за своята дейност, плаща данъци и вноски за социална сигурност и, когато е приложимо в съответствие с националното право, притежава разрешение за професионална дейност или е регистрирано към търговските палати или браншовите организации;
- б) мястото, където са наети на работа командированите работници и от което са командировани;
- в) правото, което се прилага към договорите, сключени между предприятието и неговите работници, от една страна, и между предприятието и неговите клиенти, от друга страна;
- г) мястото, където предприятието извършва значителна част от своята стопанска дейност и където работи неговият административен персонал;
- д) броя на изпълнени договори и/или размера на оборота, осъществен в държавата членка по установяване, като се взема предвид специфичното положение на, наред с другото, новосъздадените предприятия и МСП.

3. За да се прецени дали един командирован работник временно извършва своята работа в държава членка, различна от тази, в която той обичайно работи, се разглеждат всички фактически елементи, които характеризират тази работа, и положението на работника. Тези елементи могат да включват по-специално:

- а) работата се извършва за ограничен период от време в друга държава членка;
- б) началната дата на командироването;
- в) командироването се извършва в държава членка, различна от тази, в която или от която командированият работник обичайно извършва своята работа съгласно Регламент (ЕО) № 593/2008 (Рим I) и/или Римската конвенция;
- г) командированият работник се връща или се очаква да се върне на работа в държавата членка, от която е командирован, след приключването на работата или предоставянето на услугите, за които е бил командирован;
- д) естеството на дейностите;
- е) пътуването, пансиона или настаняването е осигурено или разходите за тях се възстановяват от работодателя, който командирова работника, и ако това е така, по какъв ред се осъществява това или методът за възстановяване на разходите;
- ж) всички предходни периоди, през които длъжността е била заемана от същия или от друг (командирован) работник.

4. Обстоятелството, че дадена ситуация не отговаря на един или повече от фактическите елементи, предвидени в параграфи 2 и 3, не означава автоматично, че тя не представлява командироване. Оценката на тези елементи се адаптира за всеки конкретен случай и в нея се отчитат особеностите на ситуацията.

5. Посочените в настоящия член елементи, използвани от страна на компетентните органи за цялостната оценка на положението като действително командироване, могат също да се разглеждат с цел определяне дали дадено лице попада в обхвата на приложимото определение за работник в съответствие с член 2, параграф 2 от Директива 96/71/ЕО. Държавите членки следва, наред с другото, да се ръководят от фактите, свързани с извършването на работа, подчинеността и възнаграждението на работника, независимо от начина, по който правоотношението се определя в каквото и да било споразумение, договорно или друго, което би могло да е сключено между страните.

ГЛАВА II

ДОСТЪП ДО ИНФОРМАЦИЯ

Член 5

Подобрен достъп до информация

1. Държавите членки вземат подходящи мерки, за да гарантират, че информацията относно посочените в член 3 от Директива 96/71/ЕО ред и условия на заетост, които доставчиците на услуги трябва да прилагат и спазват, е безплатно обществено достояние, по ясен, прозрачен, пълен и леснодостъпен начин, от разстояние и по електронен път, във формат и в съответствие със стандартите за достъпност на уебсайтовете, които гарантират достъпа за лица с увреждания, както и да гарантират, че бюрата за връзка или други компетентни национални структури, посочени в член 4 от Директива 96/71/ЕО, са в състояние да изпълняват ефективно своите задачи.
2. С оглед извършването на допълнителни подобрения по отношение на достъпа до информация държавите членки:
 - а) посочват ясно, подробно, разбираемо и в достъпен формат на единен официален национален уебсайт и чрез други подходящи средства кои ред и условия на заетост и/или коя част от тяхното национално и/или регионално право трябва да се прилага за работници, командироваани на тяхна територия;
 - б) вземат необходимите мерки, за да направят обществено достояние на единния официален национален уебсайт и чрез други подходящи средства информацията за това кои колективни трудови договори са приложими и за кого са приложими и кои ред и условия на заетост трябва да се прилагат от доставчиците на услуги от други държави членки в съответствие с Директива 96/71/ЕО, включително, при възможност, връзки към съществуващи уебсайтове и други звена за контакт, и по-специално съответните социални партньори;
 - в) предоставят тази информация на работниците и доставчиците на услуги безплатно на официалния език или езици на приемащата държава членка и на най-подходящите езици, отчитайки търсенето на пазара на труда, като изборът на езици остава за приемащата държава членка. Тази информация се предоставя, ако е възможно, под формата на обобщена брошура, в която се посочват основните приложими условия на труд, включително описание на процедурите за внасяне на оплакване, а при поискване — и във формат, достъпен за лица с увреждания; осигурява се лесен и безплатен достъп до допълнителна подробна информация относно трудовете и социалните условия, приложими по отношение на командированите работници, включително здравословните и безопасни условия на труд;
 - г) подобряват достъпността и яснотата на подходящата информация, по-специално на информацията, предоставена на единния официален национален уебсайт, посочен в буква а);
 - д) посочват лице за контакт в бюрата за връзка, което е натоварено с обработката на искания за информация;
 - е) поддържат актуална информацията, предвидена във фиша за съответната държава.
3. Комисията продължава да оказва подкрепа на държавите членки в областта на достъпа до информация.
4. Когато в съответствие с националното право, традиции и практика, включително зачитане на автономията на социалните партньори, редът и условията на заетост, посочени в член 3 от Директива 96/71/ЕО, са определени в колективни трудови договори в съответствие с член 3, параграфи 1 и 8 от посочената директива, държавите членки гарантират, че редът и условията се предоставят по достъпен и прозрачен начин на доставчиците на услуги от други държави членки и на командированите работници и се стремят да включат социалните партньори в това отношение. Съответната информация следва да включва по-специално различните минимални ставки на заплащане и техните съставни елементи, метода, използван за изчисляване на дължимото възнаграждение, и където е приложимо, квалификационните критерии за класифициране в различните категории на заплащане.
5. Държавите членки посочват структурите и органите, към които работниците и предприятията могат да се обърнат за общи сведения относно приложимото национално право и практика по отношение на техните права и задължения на тяхна територия.

ГЛАВА III

АДМИНИСТРАТИВНО СЪТРУДНИЧЕСТВО

Член 6

Взаимопомощ — общи принципи

1. Държавите членки работят в тясно сътрудничество и си оказват взаимопомощ без излишно забавяне с цел подобряване на въвеждането, прилагането и осигуряването на изпълнението на практика на настоящата директива и Директива 96/71/ЕО.

2. Сътрудничеството на държавите членки по-специално се състои в отговаряне на обосновани искания за информация от компетентните органи и в извършване на проверки, инспекции и разследвания във връзка със случаите на командироване, посочени в член 1, параграф 3 от Директива 96/71/ЕО, включително разследване на всяко неизпълнение или нарушение на приложимите правила относно командироването на работници. Исканията за информация включват информация относно евентуално събиране на вземанията във връзка с административна санкция и/или глоба или за съобщаване на решение, с което се налага такава санкция и/или глоба, както е посочено в глава VI.

3. Сътрудничеството между държавите членки може да включва също изпращането и връчването на документи.

4. За да могат да отговорят на искане за съдействие от компетентните органи на друга държава членка, държавите членки гарантират, че доставчиците, установени на тяхна територия, предоставят на компетентните им органи цялата информация, необходима за наблюдението на техните дейности, в съответствие с националните закони. Държавите членки вземат подходящи мерки в случай на непредоставяне на такава информация.

5. В случай на трудности при отговора на искане за информация или при извършването на проверки, инспекции или разследвания, съответната държава членка информира незабавно запитващата държава членка с оглед намирането на решение.

В случай на продължаващи проблеми при обмена на информация или постоянен отказ за предоставяне на информацията Комисията, след като е била информирана за това, когато е целесъобразно посредством ИСВП, взема съответните мерки.

6. Държавите членки предоставят информацията, поискана от други държави членки или от Комисията, по електронен път в рамките на следните срокове:

а) в спешни случаи, които налагат консултиране на регистри, например относно потвърждаване на регистрацията по ДДС с цел проверка на установяване на предприятие в друга държава членка, възможно най-скоро и в рамките на максимум два работни дни, считано от получаването на искането.

Причината за спешността се посочва ясно в искането, включително някои подробности, които да удостоверяват тази спешност.

б) за всички други искания за информация, до максимум 25 работни дни от получаване на искането, освен ако държавите членки се споразумеят за по-кратък срок.

7. Държавите членки гарантират, че регистри, в които са вписани доставчиците на услуги и в които могат да правят справки компетентните органи на тяхна територия, са достъпни за справки при същите условия от страна на равностойните компетентни органи на останалите държави членки за целите на изпълнението на настоящата директива и на Директива 96/71/ЕО, доколкото тези регистри са изброени от държавите членки в ИСВП.

8. Държавите членки гарантират, че информацията, обменена от органите, посочени в член 2, буква а) или изпратена до тях, се използва единствено във връзка с въпроса(ите), за който (които) е била поискана.

9. Взаимното административно сътрудничество и помощ се оказват безплатно.

10. Искането за информация не пречи на компетентните органи да предприемат мерки в съответствие с приложимото национално право и право на Съюза с цел разследване и предотвратяване на предполагаеми нарушения на Директива 96/71/ЕО или на настоящата директива.

Член 7

Роля на държавите членки в рамките на административното сътрудничество

1. В съответствие с принципите, установени в членове 4 и 5 от Директива 96/71/ЕО, по време на срока на командироване на работници в друга държава членка, проверяването на реда и условията на заетост, които трябва да се спазват в съответствие с Директива 96/71/ЕО, е отговорност на органите на приемащата държава членка в сътрудничество, при необходимост, с тези на държавата членка по установяване.
2. Държавата членка по установяване на доставчика на услуги продължава да осъществява наблюдение и контрол и да взема необходимите мерки за надзор или за осигуряване на изпълнението в съответствие с националното си право, практика и административни процедури по отношение на работниците, командировани в друга държава членка.
3. Държавата членка по установяване на доставчика на услуги подпомага държавата членка, в която се осъществява командироването, да осигури изпълнението на условията, които се прилагат съгласно Директива 96/71/ЕО и настоящата директива. Тази отговорност по никакъв начин не намалява възможностите на държавата членка, в която се извършва командироването, да наблюдава, контролира или да взема всякакви необходими мерки за надзор или за осигуряване на изпълнението в съответствие с настоящата директива и Директива 96/71/ЕО.
4. Когато са налице факти, които посочват евентуални нередности, дадена държава членка без излишно забавяне съобщава, по собствена инициатива, на заинтересованата държава членка цялата информация от значение.
5. По повод на всяко предоставяне на услуги или във връзка с всеки доставчик на услуги компетентните органи на приемащата държава членка могат също да се обърнат към компетентните органи на държавата членка по установяване с искане за предоставяне на информация относно законността на установяването на доставчика на услуги, неговото добро професионално поведение и липсата на всякакви нарушения на приложимите правила. Компетентните органи на държавата членка по установяване предоставят тази информация в съответствие с член 6.
6. Задълженията, предвидени в настоящия член, не поражда задължение за държавата членка по установяване да извършва фактически проверки и контрол на територията на приемащата държава членка, в която се предоставя услугата. Такива проверки и контрол могат да се извършват от органите на приемащата държава членка по тяхна инициатива или по искане на компетентните органи на държавата членка по установяване в съответствие с член 10 и при спазване на правомощията за надзор, предвидени в националното право, практика и административни процедури на приемащата държава членка, както и в съответствие с правото на Съюза.

Член 8

Съпътстващи мерки

1. Държавите членки, със съдействието на Комисията, предприемат съпътстващи мерки, за да развият, улеснят и насърчат обмена между длъжностните лица, натоварени с изпълнението на административното сътрудничество и взаимопомощ, както и с наблюдението на спазването на приложимите правила и с осигуряването на тяхното изпълнение. Държавите членки могат също така да приемат съпътстващи мерки в подкрепа на организациите, които предоставят информация на командированите работници.
2. Комисията преценява необходимостта от финансова подкрепа за допълнително подобряване на административното сътрудничество и повишаване на взаимното доверие чрез проекти, включително насърчаване на обмена между съответните длъжностни лица и обучение, както и за разработване, предоставяне и насърчаване на инициативи, свързани с най-добрите практики, включително на социалните партньори на равнището на Съюза, като например разработване и актуализиране на бази данни или съвместни уебсайтове с обща и специфична за секторите информация относно реда и условията на заетост, които трябва да бъдат спазвани, и събиране и оценяване на пълни данни, специфични за процедурата на командироване.

Когато стигне до заключение, че такава необходимост съществува, Комисията използва, без да накърнява правомощията на Европейския парламент и на Съвета в бюджетната процедура, наличните инструменти за финансиране с цел засилване на административното сътрудничество.

3. При зачитане на автономността на социалните партньори Комисията и държавите членки могат да гарантират адекватна подкрепа за съответни инициативи на социалните партньори на равнището на Съюза и на национално равнище, целящи да информират предприятията и работниците относно приложимите ред и условия на заетост, определени в настоящата директива и в Директива 96/71/ЕО.

ГЛАВА IV

НАБЛЮДЕНИЕ НА СПАЗВАНЕ

Член 9

Административни изисквания и мерки за контрол

1. Държавите членки могат да налагат административни изисквания и мерки за контрол, необходими за осигуряване на ефективно наблюдение на спазването на задълженията, изложени в настоящата директива и Директива 96/71/ЕО, при условие че те са обосновани и съразмерни в съответствие с правото на Съюза.

За тази цел държавите членки могат по-специално да налагат следните мерки:

- a) задължение за доставчик на услуги, установен в друга държава членка, да представи обикновена декларация пред отговорните национални компетентни органи най-късно при започване на предоставянето на услугите, която е на официалния език на приемащата държава членка или на един от официалните ѝ езици, или на друг(и) език(ци), който (които) тя приема, и която съдържа съответната информация, необходима за допускането на фактически проверки на работното място, включително:
 - i) идентичността на доставчика на услуги;
 - ii) очаквания брой командирова ни работници, чиято самоличност може ясно да се установи;
 - iii) лицата, посочени в букви д) и е);
 - iv) планираните продължителност, начало и край на командироването;
 - v) адреса(ите) на работното място; както и
 - vi) характера на услугите, които обуславят командироването;
 - б) задължение за съхраняване или предоставяне и/или задържане на копия на хартиен или електронен носител от трудовия договор или равностоен документ по смисъла на Директива 91/533/ЕИО на Съвета ⁽¹⁾, включително, където е целесъобразно или уместно, допълнителната информация, посочена в член 4 от същата директива), фишовете за трудово възнаграждение, документите, удостоверяващи отработеното време, обозначаващи началото, края и продължителността на работното време и удостоверяващи изплащането на трудовите възнаграждения, или копия на равностойни документи за срока на командироването на достъпно и ясно установимо място на тяхна територия, като например на работното място или в сградата, а за мобилните работници в сектора на транспорта — оперативната база или превозното средство, с което се предоставя услугата;
 - в) задължение за предоставяне на документите, посочени в буква б), след изтичане на срока на командироването по искане на органите на приемащата държава членка в рамките на разумен срок;
 - г) задължение за осигуряване на превод на документите, посочени в буква б), на официалния език (един от официалните езици) на приемащата държава членка или на друг(и) език(ци), които тя приема;
 - д) задължение за определяне на лице за осъществяване на връзка с компетентните органи на приемащата държава членка, в която се предоставят услугите, и за изпращане и получаване на документи и/или предизвестия, при необходимост;
 - е) задължение за определяне на лице за контакт, ако е необходимо, което действа като представител, чрез който съответните социални партньори могат да се опитват да привлекат доставчика на услуги към участие в колективно договаряне в рамките на приемащата държава членка, в съответствие с националното право и/или практика, за срока на предоставянето на услугите. Това лице може да е различно от лицето, посочено в буква д), като не е задължително то да присъства в приемащата държава членка, но трябва да присъства при разумно и обосновано искане за това;
2. Държавите членки могат да налагат други административни изисквания и мерки за контрол, в случай на ситуации или нови тенденции, които сочат, че съществуващите административни изисквания и мерки за контрол не са достатъчни или ефикасни с цел да се гарантира ефективното наблюдение на спазването на задълженията, посочени в Директива 96/71/ЕО и настоящата директива, при условие че те са оправдани и съразмерни.

⁽¹⁾ Директива 91/533/ЕИО на Съвета от 14 октомври 1991 г. относно задължението на работодателя да информира работниците или служителите за условията на трудовия договор или на трудовото правоотношение (ОВ L 288, 18.10.1991 г., стр. 32).

3. Никаква разпоредба на настоящия член не засяга други задължения, които произтичат от законодателството на Съюза, включително от Директива 89/391/ЕИО на Съвета ⁽¹⁾ и Регламент (ЕО) № 883/2004, и/или от националното право относно защитата или наемането на работниците, при условие че последните се прилагат в еднаква степен по отношение на предприятията, установени в съответната държава членка, и че са оправдани и съразмерни.

4. Държавите членки гарантират, че предприятията могат да изпълняват свързаните с командироването на работници процедури и формалности съгласно настоящия член по лесен за тях начин, от разстояние и по електронен път, доколкото това е възможно.

5. Държавите членки съобщават на Комисията и информират доставчиците на услуги за всякакви мерки, посочени в параграфи 1 и 2, които се прилагат или са въведени от тях. Комисията съобщава тези мерки на другите държави членки. Информацията, предназначена за доставчиците на услуги, е общодостъпна — поместена на единен национален уебсайт на най-подходящия(ите) език(ци), определен(и) от държавата членка.

Комисията наблюдава внимателно прилагането на мерките, посочени в параграфи 1 и 2, оценява тяхното съответствие с правото на Съюза и по целесъобразност предприема необходимите мерки в съответствие с определените ѝ в ДФЕС компетентности.

Комисията редовно докладва на Съвета за мерките, съобщени от държавите членки, и по целесъобразност за напредъка на оценката и/или анализа ѝ.

Член 10

Инспекции

1. Държавите членки гарантират, че са въведени подходящи и ефективни механизми за проверки и наблюдение, предвидени в съответствие с националното право и практики, както и че органите, определени по националното право, осъществяват ефективни и целесъобразни инспекции на тяхна територия с цел контрол и наблюдение на спазването на установените в Директива 96/71/ЕО разпоредби и правила, като отчитат приложимите разпоредби на настоящата директива и по този начин гарантират тяхното правилно прилагане и изпълнение. Независимо от възможността за провеждане на производни проверки, тези инспекции се основават най-вече на оценка на риска, извършвана от компетентните органи. При тази оценка на риска могат да се установяват сектори на дейност, в които заетостта на работници, командировани с цел предоставяне на услуги, е съсредоточена на тяхна територия. При извършването на такава оценка на риска могат да се вземат предвид по-специално извършването на големи инфраструктурни проекти, наличието на дълга верига от подизпълнители, географската близост, специфичните проблеми и потребности на конкретни сектори, предишните случаи на нарушения, както и уязвимостта на определени групи работници.

2. Държавите членки гарантират, че инспекциите и контролът на спазването съобразно настоящия член не са дискриминационни и/или несъразмерни, като същевременно отчитат съответните разпоредби на настоящата директива.

3. Ако в хода на инспекциите е необходима информация и с оглед на член 4, приемащата държава членка и държавата членка по установяване действат в съответствие с правилата за административно сътрудничество. По-специално, компетентните органи си сътрудничат съгласно правилата и принципите, установени в членове 6 и 7.

4. В държавите членки, в които съгласно националното право и/или практика определянето на реда и условията на заетост на командированите работници, посочени в член 3 от Директива 96/71/ЕО, и по-специално на минималните ставки на заплащане, включително работното време, е възложено на социалните партньори, те могат, на подходящо равнище и при условията, установени от държавите членки, също така да извършват наблюдение на прилагането на съответните ред и условия на заетост на командированите работници, ако е гарантирано подходящо равнище на защита, равностойно на произтичащото от Директива 96/71/ЕО и от настоящата директива.

5. Държавите членки, в които инспекциите по труда нямат правомощия във връзка с контрола и наблюдението на условията на труд и/или реда и условията на заетост на командированите работници, могат — в съответствие с националното право и/или практика — да установяват, променят или запазват мерки, процедури и механизми за гарантиране спазването на посочените ред и условия на заетост, ако мерките предлагат на засегнатите лица подходящо равнище на защита, равностойно на произтичащото от Директива 96/71/ЕО и от настоящата директива.

⁽¹⁾ Директива 89/391/ЕИО на Съвета от 12 юни 1989 г. за въвеждане на мерки за насърчаване подобряването на безопасността и здравето на работниците на работното място (ОВ L 183, 29.6.1989 г., стр. 1).

ГЛАВА V

ОСИГУРЯВАНЕ НА ИЗПЪЛНЕНИЕТО

Член 11

Защита на правата — предоставяне на възможност за обжалване — плащания със задна дата

1. С оглед осигуряване на изпълнението на задълженията съобразно Директива 96/71/ЕО, по-специално член 6 от нея, и съобразно настоящата директива държавите членки гарантират, че също и в държавата членка, на чиято територия работниците са командирани или са били командирани, когато работниците смятат, че са претърпели загуба или вреда поради неспазване на приложимите правила, дори след приключване на правоотношението, при което е настъпило предполагаемото неспазване на правилата, са налице ефективни механизми, чрез които командированите работници могат да подават жалби директно срещу своя работодател и да упражняват правото си за започване на съдебни или административни производства.
2. Параграф 1 се прилага, без да се засяга компетентността на съдилищата в държавите членки, така както е определена по-специално в съответните инструменти на правото на Съюза и/или в международните конвенции.
3. Държавите членки гарантират, че синдикалните организации и други трети страни, като например сдружения, организации и други правни субекти, които съгласно критериите, определени от съответното им национално право, имат законен интерес да осигуряват спазването на настоящата директива и на Директива 96/71/ЕО, могат от името на командированите работници или на техния работодател или в тяхна подкрепа и с тяхно съгласие да започват всякакви съдебни или административни производства, предвидени за целите на прилагането на настоящата директива и на Директива 96/71/ЕО и/или на осигуряване на изпълнението на задълженията по настоящата директива и по Директива 96/71/ЕО.
4. Параграфи 1 и 3 се прилагат без да се засягат:
 - а) националните правила относно крайните срокове на давност или сроковете за предявяване на подобни искове, при условие че те не се считат за способни да направят на практика невъзможно или извънредно трудно упражняването на тези права;
 - б) други компетентности и колективни права на социалните партньори, служителите и представителите на работодателите, по целесъобразност, съобразно националното право и/или практика;
 - в) националните процесуални правила относно представителството и защитата пред съдилищата.
5. Командированите работници, които започват съдебно или административно производство по смисъла на параграф 1, са защитени от всякакво неблагоприятно третиране от страна на техния работодател.
6. Държавите членки гарантират, че работодателят на командирован работник носи отговорност за дължимите обезщетения, произтичащи от договорните взаимоотношения между работодателя и командирован работник.

Държавите членки осигуряват по-специално въвеждането на необходимите механизми, така че да се гарантира, че командированите работници могат да получат:

- а) всички неизплатени нетни възнаграждения, които биха били дължими съгласно приложимите ред и условия на заетост, обхванати от член 3 от Директива 96/71/ЕО;
- б) всякакви плащания със задна дата или възстановяване на неправомерно удържани от заплатата на работниците данъци или осигурителни вноски;
- в) възстановяване на прекомерно високи разходи спрямо нетното възнаграждение или качеството на настаняването, удържани или приспаднати от възнаграждението за предоставено от работодателя настаняване;
- г) по целесъобразност, дължими вноски от работодателя към общи фондове или институции на социалните партньори, които са неправомерно удържани от заплатата на работниците.

Настоящият параграф се прилага също така в случаи, когато командированите работници са се върнали от държавата членка, в която е било извършено командироването.

Член 12

Отговорност на подизпълнителите

1. С цел да се води борба с измамите и злоупотребите държавите членки могат, след консултации със съответните социални партньори, в съответствие с националното право и/или практика, да предприемат допълнителни мерки на недискриминационна и съразмерна основа, за да гарантират, че при веригите от подизпълнители изпълнителят, на когото работодателят (доставчикът на услуги), обхванат от член 1, параграф 3 от Директива 96/71/ЕО, е пряк подизпълнител, може, в допълнение към работодателя или вместо него, да бъде подвеждан под отговорност от командирования работник във връзка с всякакви неизплатени нетни възнаграждения, съответстващи на минималните ставки на заплащане, и/или дължими вноски към общи фондове или институции на социалните партньори, доколкото те са уредени в член 3 от Директива 96/71/ЕО.

2. По отношение на дейностите, посочени в приложението към Директива 96/71/ЕО, държавите членки предвиждат мерки, за да гарантират, че при веригите от подизпълнители командированите работници могат да подлежат под отговорност изпълнителя, на когото работодателят е пряк подизпълнител, заедно с или вместо работодателя, във връзка със спазването на правата на командированите работници, посочени в параграф 1 от настоящия член.

3. Посочената в параграфи 1 и 2 отговорност се ограничава до правата на работника, придобити по силата на договорните отношения между изпълнителя и неговия подизпълнител.

4. В съответствие с правото на Съюза държавите членки могат по подобен начин да предвидят по-строги мерки за отговорност в националното си право при недискриминационни и съразмерни условия по отношение на обхвата и границите на отговорността на подизпълнителя. В съответствие с правото на Съюза държавите членки могат също така да предвидят такава отговорност в сектори, различни от посочените в приложението към Директива 96/71/ЕО.

5. В случаите, посочени в параграфи 1, 2 и 4, държавите членки могат да предвидят, че изпълнител, който е поел задълженията за дължима грижа, както са определени в националното право, не може да бъде подведен под отговорност.

6. Вместо правилата за отговорността, посочени в параграф 2, държавите членки могат да предприемат други подходящи мерки за изпълнение в съответствие с правото или практиката на Съюза и националното право и/или практика, които позволяват при отношения, установени в рамките на пряко подизпълнение, да се прилагат ефективни и съразмерни санкции срещу изпълнителя и да се води борба с измамите и злоупотребите в случаи, когато работниците имат затруднения да упражнят правата си.

7. Държавите членки уведомяват Комисията за мерките, предприети съгласно настоящия член и правят информацията общодостъпна на най-подходящия(ите) език(ци), като правото на избор в това отношение принадлежи на държавите членки.

В случаите по параграф 2 информацията, предоставена на Комисията, включва елементите, които определят отговорността в рамките на веригите от подизпълнители.

В случаите по параграф 6 информацията за Комисията включва елементите, които определят ефективността на алтернативните национални мерки спрямо правилата за отговорността, посочени в параграф 2.

Комисията предоставя тази информация на другите държави членки.

8. Комисията наблюдава внимателно прилагането на настоящия член.

ГЛАВА VI

ТРАНСГРАНИЧНО ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ФИНАНСОВИТЕ АДМИНИСТРАТИВНИ САНКЦИИ И/ИЛИ ГЛОБИ

Член 13

Приложно поле

1. Без да се засягат средствата, които са предвидени или могат да бъдат предвидени в друго законодателство на Съюза, принципите на взаимопомощ и взаимно признаване, както и мерките и процедурите, предвидени в настоящата глава, се прилагат за трансграничното изпълнение на финансови административни санкции и/или глоби, наложени на доставчик на услуги, установен в една държава членка, за неспазване на приложимите правила относно командироването на работници в друга държава членка.

2. Настоящата глава се прилага по отношение на финансовите административни санкции и/или глоби, включително такси и начисления, наложени от компетентните органи или потвърдени от административните или съдебните органи или, когато е приложимо, от съдилища за трудови дела, във връзка с неспазването на Директива 96/71/ЕО или на настоящата директива.

Настоящата глава не се прилага по отношение на изпълнението на санкциите, които попадат в приложното поле на Рамково решение 2005/214/ПВР на Съвета ⁽¹⁾, Регламент (ЕО) № 44/2001 на Съвета ⁽²⁾ или Решение 2006/325/ЕО на Съвета ⁽³⁾.

Член 14

Определяне на компетентните органи

Всяка държава членка информира Комисията посредством ИСВП за органа или органите, които съгласно националното ѝ право са компетентни за целите на настоящата глава. Държавите членки могат да определят, ако това е необходимо, съгласно устройството на вътрешните им системи, един или повече централни органи, отговорни за административното предаване и приемане на исканията и за подпомагането на останалите съответни органи.

Член 15

Общи принципи — взаимопомощ и взаимно признаване

1. По искане на запитващия орган органът, към който е отправено искането, при условията на член 16 и член 17:

- а) извършва събиране на вземанията във връзка с административна санкция и/или глоба, която е била наложена от компетентен орган в съответствие със законите и процедурите на запитващата държава членка или потвърдена от административен или съдебен орган, или когато е приложимо от съдилища за трудови дела, и която не подлежи на по-нататъшно обжалване, или
- б) уведомява за решение за налагане на такава санкция и/или глоба.

В допълнение органът, към който е отправено искането уведомява за всеки съответен документ, свързан със събиране на вземанията във връзка с такава санкция и/или глоба, включително съдебното решение или окончателното решение, което може да бъде под формата на заверен препис, което съставлява правното основание и изпълнителното основание за изпълнение на искането за събиране на вземането.

⁽¹⁾ Рамково решение 2005/214/ПВР на Съвета от 24 февруари 2005 г. относно прилагането на принципа за взаимно признаване на финансови санкции (ОВ L 76, 22.3.2005 г., стр. 16).

⁽²⁾ Регламент (ЕО) № 44/2001 на Съвета от 22 декември 2000 г. относно компетентността, признаването и изпълнението на съдебни решения по граждански и търговски дела (ОВ L 12, 16.1.2001 г., стр. 1).

⁽³⁾ Решение 2006/325/ЕО на Съвета от 27 април 2006 г. за сключване на споразумение между Европейската общност и Кралство Дания относно компетентността, признаването и изпълнението на решения по граждански и търговски дела (ОJ L 120, 5.5.2006 г., стр. 22).

2. Запитващият орган гарантира, че искането за събиране на вземанията във връзка с административна санкция и/или глоба или уведомяването за решение за налагане на такава санкция и/или глоба е направено в съответствие с действащите законови и подзаконови актове и административни практики в тази държава членка.

Такова искане се прави единствено ако запитващият орган не е в състояние да извърши събиране на вземанията или уведомяване съгласно своите национални законови и подзаконови актове и административни практики.

Запитващият орган не отправя искане за събиране на вземанията във връзка с административната санкция и/или глоба или за уведомяване за решение за налагане на такава санкция и/или глоба, ако и докато санкцията и/или глобата, както и съответният иск и/или инструментът, позволяващ нейното изпълнение в запитващата държава членка, са предмет на обжалване или оспорване в тази държава членка.

3. Компетентният орган, към който е отправено искане за събиране на вземанията във връзка с административна санкция и/или глоба или за уведомяване за решение за налагане на такава санкция и/или глоба, което е предадено в съответствие с настоящата глава и член 21, го признава, без да изисква каквито и да било други формалности, и незабавно взема всички необходими мерки за неговото изпълнение, освен ако този орган реши да се позове на някое от основанията за отказ, предвидени в член 17.

4. За целите на събирането на вземанията във връзка с административна санкция и/или глоба или на уведомяването за решение за налагане на такава санкция и/или глоба, органът, към който е отправено искането, действа в съответствие с националните законови и подзаконови актове и административни практики, които са в сила в неговата държава членка и са приложими към същото, или при отсъствието на съответствие, към подобно нарушение или решение.

За уведомяването за решение за налагане на административна санкция и/или глоба от органа, към който е отправено искането, и за искането за събиране на вземанията, се счита, в съответствие с националните законови и подзаконови актове и административни практики в държавата членка на този орган, че те имат същото действие, както ако са извършени от запитващата държава членка.

Член 16

Искане за събиране на вземанията или за уведомяване

1. Искането на запитващия орган за събиране на вземанията във връзка с административна санкция и/или глоба, както и за уведомяване за решение за такава санкция и/или глоба се отправя без излишно забавяне посредством единен инструмент и съдържа най-малко следното:

- а) името и известния адрес на адресата, и всякакви други свързани данни или информация относно идентифицирането на адресата;
- б) резюме на фактите и обстоятелствата, свързани с нарушението, естеството на нарушението и съответните приложими правила;
- в) инструмента, позволяващ изпълнение на събирането на вземането в запитващата държава членка и всякаква друга информация или документи по въпроса, включително такива от съдебен характер, във връзка с основния иск, административна санкция и/или глоба; и
- г) името, адреса и други данни за връзка относно компетентния орган, отговорен за преценка на административната санкция и/или глоба, и в случай че е различен, компетентната структура, от която може да бъде получена допълнителна информация относно санкцията и/или глобата, както и за възможностите за обжалване на задължението за плащане или на решението за тяхното налагане.

2. В допълнение към посоченото в параграф 1 в искането се посочва:

- а) в случай на уведомяване за решение — целта на уведомяването и срокът, в който да бъде направено;
- б) в случай на искане за събиране на вземания — датата, на която съдебното решение или решението е влязло в сила или е станало окончателно, описание на естеството и размера на административната санкция и/или глоба, всякакви дати от значение за процеса на изпълнението (включително дали и по какъв начин съдебното решение или решението е връчено на ответника(иците) и/или то е постановено в отсъствие на страната, както и потвърждение от запитващия орган, че санкцията и/или глобата не подлежи на по-нататъшно обжалване), както и основният иск, във връзка с който е направено искането, и различните му съставни елементи.

3. Органът, към който е отправено искане, предприема необходимите стъпки да уведоми доставчика на услуги за искането за събирането на вземания или за решението, налагащо административна санкция и/или глоба, и за съответните документи, ако е необходимо, в съответствие с националното си право и/или практика, възможно най-скоро и най-късно в рамките на един месец от получаване на искането.

Органът, към който е отправено искане, уведомява възможно най-бързо запитващия орган за:

- a) мерките, които са предприети във връзка с искането за събиране на вземания и уведомяване, и по-специално датата, на която е уведомен адресатът;
- b) мотивите за отказ, в случай че откаже да изпълни искане за събиране на вземанията по административна санкция и/или глоба или да уведоми за решение за налагане на административна санкция и/или глоба в съответствие с член 17.

Член 17

Основания за отказ

Органите, към които е отправено искане, не са задължени да изпълнят искане за събиране на вземанията или за уведомяване, ако искането не съдържа информацията, посочена в член 16, параграф 1 и параграф 2, или ако то е непълно или очевидно не отговаря на основното решение.

Освен това органите, към които е отправено искане, могат да откажат да изпълнят искане за събиране на вземанията при следните обстоятелства:

- a) в резултат на проучвания от органа, към който е отправено искането, се окаже, че предвижданите разходи или ресурси, необходими за събиране на вземанията във връзка с административната санкция и/или глоба, са несъразмерни на подлежащата за събиране сума или биха предизвикали съществени затруднения;
- b) цялостната финансова санкция и/или глоба е под 350 EUR или равностойността на тази сума;
- b) не са спазени основните права и свободи на ответниците и правните принципи, които се прилагат към тях, предвидени в конституцията на държавата членка, към която е отправено искането.

Член 18

Спиране на процедурата

1. Ако в хода на процедурата по събиране на вземанията или по уведомяване административната санкция и/или глоба и/или основният иск бъдат оспорвани или обжалвани от засегнатия доставчик на услуги или от заинтересована страна, процедурата по трансгранично изпълнение на наложената санкция и/или глоба се преустановява до постановяването на решение по въпроса на съответната компетентна структура или орган в запитващата държава членка.

Всяко оспорване или обжалване се осъществява пред съответната национална компетентна структура или орган в запитващата държава членка.

Запитващият орган уведомява незабавно органа, към който е отправено искане, за обжалването.

2. Споровете във връзка с мерките за изпълнение, предприети в държавата членка, към която е отправено искането, или във връзка с действителността на уведомяване, извършено от органа, към който е отправено искането, се отнасят до компетентния орган или съдебен орган на посочената държава членка в съответствие с нейните законови и подзаконови актове.

Член 19

Разходи

1. Сумите, събрани във връзка с посочените в настоящата глава санкции и/или глоби, се препращат на органа, към който е отправено искането.

Органът, към който е отправено искането, събира дължимите суми в паричната единица на държавата членка, в която той се намира, съгласно националните ѝ законови и подзаконови актове и административни процедури или практики, приложими към подобни искове в тази държава членка.

Органът, към който е отправено искането, в съответствие с националното си право и практика и ако е необходимо, конвертира санкцията и/или глобата в паричната единица на държавата, към която е отправено искането, по обменния курс, приложим към датата на налагането на санкцията.

2. Държавите членки не предявяват искания една спрямо друга за възстановяване на разходи, произтичащи от оказването на взаимопомощ по силата на настоящата директива или в резултат от нейното прилагане.

ГЛАВА VII

ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

Член 20

Санкции

Държавите членки определят правила относно приложимите санкции в случай на нарушение на националните разпоредби, приети по силата на настоящата директива, и вземат всички необходими мерки, за да гарантират, че тези правила се изпълняват и спазват. Предвидените санкции са ефективни, пропорционални и възпиращи. Държавите членки уведомяват Комисията за тези разпоредби до 18 юни 2016 г. Те уведомяват незабавно за всички последващи техни изменения.

Член 21

Информационна система за вътрешния пазар

1. Административното сътрудничество и взаимопомощ между компетентните органи на държавите членки, предвидени в членове 6 и 7, член 10, параграф 3, членове 14—18, се осъществяват посредством Информационната система за вътрешния пазар („ИСВП“), създадена с Регламент (ЕС) № 1024/2012.

2. Държавите членки могат да прилагат двустранни споразумения или спогодби относно административното сътрудничество и взаимопомощта между компетентните си органи във връзка с прилагането и наблюдението на реда и условията на заетост, приложими за командированите работници, посочени в член 3 от Директива 96/71/ЕО, доколкото тези споразумения или спогодби не оказват неблагоприятно въздействие върху правата и задълженията на засегнатите работници и предприятия.

Държавите членки уведомяват Комисията за двустранните споразумения и/или спогодби, които прилагат и правят текстовете на тези двустранни споразумения общодостъпни.

3. В контекста на двустранните споразумения или спогодби, посочени в параграф 2, компетентните органи на държавите членки използват ИСВП във възможно най-голяма степен. При всички случаи, ако компетентен орган на съответната държава членка е използвал ИСВП, приложението при възможност се използва за необходимото проследяване.

Член 22

Изменение на Регламент (ЕС) № 1024/2012

В приложението към Регламент (ЕС) № 1024/2012 се добавят следните точки:

- „6. Директива 96/71/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 16 декември 1996 г. относно командироването на работници в рамките на предоставянето на услуги (*): член 4.
7. Директива 2014/67/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 15 май 2014 г. за изпълнението на Директива 96/71/ЕО относно командироването на работници в рамките на предоставянето на услуги и за изменение на Регламент (ЕС) № 1024/2012 на Европейския парламент и на Съвета относно административно сътрудничество посредством Информационната система за вътрешния пазар („Регламент за ИСВП“) (**) членове 6 и 7, член 10, параграф 3, членове 14—18.

(*) ОВ L 18, 21.1.1997 г., стр. 1.

(**) ОВ L 159, 28.5.2014 г., стр. 11.“

Член 23

Транспониране

1. Държавите членки въвеждат в сила законовите, подзаконовите и административните разпоредби, необходими, за да се съобразят с настоящата директива, в срок до 18 юни 2016 г. Те незабавно уведомяват Комисията за това.

Когато държавите-членки приемат тези мерки, последните съдържат позоваване на настоящата директива или то се извършва при официалното им публикуване. Условието и редът на позоваване се определят от държавите членки.

2. Държавите членки съобщават на Комисията текста на основните мерки от националното право, които те приемат в областта, уредена с настоящата директива.

Член 24

Преглед

1. Комисията осъществява преглед на прилагането и изпълнението на настоящата директива.

Не по-късно от 18 юни 2019 г. Комисията представя доклад относно прилагането и изпълнението ѝ до Европейския парламент, Съвета и Европейския икономически и социален комитет и предлага, по целесъобразност, необходими изменения и промени.

2. В своя преглед Комисията оценява, след консултация с държавите членки и по целесъобразност със социалните партньори на равнището на Съюза, по-специално следното:

- а) необходимостта и адекватността на фактическите елементи за определяне на действително командироване, включително възможностите за изменение на съществуващи или определяне на евентуални нови елементи, които да се отчетат с цел определяне на това дали предприятието е действително и дали командированият работник временно изпълнява своята работа съобразно посоченото в член 4;
- б) адекватността на наличните данни във връзка с процедурата на командироване;
- в) целесъобразността и адекватността на прилагането на национални мерки за контрол с оглед на опита от и ефективността на системата за административно сътрудничество и обмен на информация, разработването на по-уеднаквени и стандартизирани документи, установяването на общи принципи или стандарти за инспекции в областта на командироването на работници и технологичното развитие, както е посочено в член 9;
- г) мерки за отговорност и/или изпълнение, въведени с цел гарантиране на спазването на приложимите правила и ефективната защита на правата на работниците във вериги от подизпълнители, както е посочено в член 12;
- д) прилагането на разпоредбите относно трансграничното изпълнение на финансови административни санкции и глоби, по-конкретно с оглед на опита със системата и нейната ефективност, както е предвидено в глава VI;
- е) използването на двустранни споразумения или спогодби във връзка с ИСВП, като се взема под внимание, когато е необходимо, посоченият в член 25, параграф 1 от Регламент (ЕС) № 1024/2012 доклад;
- ж) възможността за коригиране на сроковете, установени в член 6, параграф 6, за предоставяне на информацията, изискана от държавите членки или Комисията с оглед намаляване на тези срокове, като се отчита постигнатият напредък на функционирането и използването на ИСВП.

Член 25

Влизане в сила

Настоящата директива влиза в сила на двадесетия ден след публикуването ѝ в *Официален вестник на Европейския съюз*.

Член 26

Адресати

Адресати на настоящата директива са държавите членки.

Съставено в Брюксел на 15 май 2014 година.

За Европейския парламент

Председател

M. SCHULZ

За Съвета

Председател

D. KOURKOULAS

Съвместно изявление на Европейския парламент, Съвета и Комисията относно член 4, параграф 3, буква ж)

Това дали длъжността, на която командираният работник временно е зачислен, за да извършва своята работа в рамките на предоставянето на услуги, е била или не е била заемана от същия или друг (командиран) работник през предходен период, е само един от възможните елементи, които да се вземат предвид, като същевременно се прави цялостна оценка на фактическата ситуация в случай на съмнение.

Фактът, че това може да е един от елементите, в никакъв случай не следва да се тълкува като налагане на забрана по отношение на възможното заместване на командирован работник от друг командирован работник или като възпрепятстване на възможността за такова заместване, което може да е присъщо по-конкретно на услуги, чието предлагане е сезонно, циклично или има повтарящ се характер.
